

ÜZENET BIHARBAN

Értékmérés Biharban

Mi akik e felhívást aláírtuk, 1995. május 22-én Szentpéterszegen tartott összejövetelen elhatároztuk, hogy felhívással fordulunk a bihari településekhez, hogy méltó módon ünnepeljük meg *Allamalapításunk 1100. évfordulóját*. A bihari millecentenáriumi rendezvénysorozata legyen minden településen emlékezetes, maradandó élmény és hagyományteremtő alkalom.

Ezért kérjük, hogy minden településen jöjjön létre egy civil szerveződésen alapuló programcsoport aki a település adottságaira figyelemmel megtervezi a Millecentenáriumi helyi programját.

Vegyük számba nyilvánvaló, lappangó értékeinket, amelyeket „Ránk hagytak a századok”.

Szeretnénk ha az ünnepségsorozat ráébresztene bennünket – itt az alkalom, hogy erősen pusztuló történelmi emlékeink, népi hagyományaink érdekében tegyünk. Minden művelt nemzet tudatosan őrzi múltba vezető gyökereit, hagyományait.

Ajánljuk:

- Minden településen legyen ezredéves kiállítás
- Legyenek helyi pályázatok, gyűjtések

1. A település minden rétegét, korosztályát fel kell kérni a programba részükre megfelelő feladattal.

- Meg kell szólítani az elszármazott értelmiséget.
- Ahol lehetőség van, készüljenek *Falukönyv* irások.

2. A rendezvénysorozathoz kapcsolódjanak helyi, szomszédos települési, kistérségi, amatőr művészeti csoportok bemutatói, és sportprogramok.

3. Bihar Diéta – elnevezéssel 1995. őszén induljon egy tudományos előadás-sorozat *Biharról – múltja történelmi hagyatéka – mai értékei – jövőbeli lehetőségei* feldolgozására.

A rendezvényeknek, programoknak egy-egy kistérség illetve egy-egy település legyen a gazdája ezzel mintegy hagyományt is teremtve a továbbiakban.

Emlékezzünk, emlékeztessünk: múltunk megbeszélése, jövőnk záloga. Felhívásunkhoz a csatlakozásokat (támogatásokat), előzetes csatlakozási szándékukat: 1995. 06. 15-ig, programjavaslatot: 1996. 07. 25-ig kérjük az alábbi címre eljuttatni:

Dr. Matolcsi Lajos szervező bizottság vezetője
Millecentenáriumi Koordinációs Bizottsága
Szentpéterszeg Faluház
4121

Debrecen, 1995. május 23.

1	Jósa Kálmán	Nagybábó ✓	Polgármester
2	Kádár Miklós	Mezőpéter ✓	Polgármester
3	Dr. Szabó József	Bihartonda ✓	Polgármester
4	Kovács Zoltán	Sátrégy ✓	titkár
5	Gyöngyösi László	Bozsa ✓	titkár
6	Gyöngyösi Miklós	Zólyfalva ✓	titkár
7	Groskányi Pindur Zoltán	Debrecen ✓	titkár
		Kelet-magyarországi városi önkormányzatok	titkár
8	Majori Gyula	Gölcsháza ✓	Polgármester
9	Kónya László	Szentpéterszeg	Faluház vezető
10	Kocsis Csaba	Bereghyíjfalu ✓	titkár
11	Lavancsári Miklós	B. Újfalva ✓	titkár
12	Lavancsári Csaba	Bereghyíjfalu ✓	titkár
13	Lavancsári Csaba	Bereghyíjfalu ✓	titkár
14	Lavancsári Csaba	Bereghyíjfalu ✓	titkár
15	Fülöp Miklós	Bihartonda ✓	titkár
16	Lavancsári Csaba	Sátrégy ✓	titkár
17	Lavancsári Csaba	Bihartonda ✓	titkár
18	Lavancsári Csaba	Bihartonda ✓	titkár
19	Dr. Matolcsi Lajos	Debrecen	titkár

Tartalom

DR. MATOLCSI LAJOS <i>Bevezető, köszöntő</i>	5
SZILAJ PÁL <i>Megnyitó</i>	7
SÜLI-ZAKAR ISTVÁN Bihar: Tájak és települések.....	11
OROSZ ISTVÁN Nemzetiség és gazdaság Bihar megyében a XVIII–XIX. században....	30
BALASSA IVÁN A Sárrét korai története és kutatásának lehetőségei.....	37
VARGA GYULA Vázlatkép bihari kiváltságolt települések agrárnéprajzáról.....	42
DANKÓ IMRE A bihari vásáröv története, mai helyzete.....	51
KARACS ZSIGMOND Bihari kutatások a helytörténész szemével.....	57
BAKÓ ENDRE Bihari írók, bihari irodalom.....	61
GAZDAG ISTVÁN Bihari népiskolák a XVIII. század végén.....	68
MOLNÁR AMBRUS Adatok Bihar vármegye művelődéstörténetéhez.....	73
UJVÁRY ZOLTÁN Bihar történeti mondái.....	87
OROSZ ISTVÁN <i>Zárszó</i>	92
<i>Üzenet Biharban</i>	94

A Bihari Dolgozatok eddig megjelent számai:

1. Bakó Endre: Nadányi Zoltán élete és költészete, 1975
2. Módy György: Néphagyomány és helytörténet, 1975
3. Varga Gyula: Az érmelléki szőlőkultúra, 1976
4. Bencze Lászlóné: Bihari népdalgyűjtés, 1978. 2. kiadás: 1982
5. Módy György: Herpály, 1979
6. Az Osváth Pál-emlékülés előadásai, 1980
7. M. Nepper Ibolya-Sőregi János-Zoltai Lajos: Bihari halmok, 1980
8. Szekerczés Pál: Bihar megyei népiskolák, tanítók és díjlevelek 180-1847 között, 1987
9. Xantus Gyula-Zsupos Zoltán: „Katona nélkül mit sem ér a mennyiség...”, 1989